

geometria euklidesowa jest tak fundamentalna, że jest w pewnym sensie strukturalną częścią naszych umysłów. Kant zajmował się jednym z najważniejszych pytań filozoficznych, mianowicie pytaniem o pochodzenie naszej wiedzy. Twierdził, że przynajmniej część wiedzy o świecie jest niezależna od ludzkiego doświadczenia, co nazywał wiedzą a priori. Dla niego, geometria (euklidesowa) była właśnie przykładem wiedzy apriorycznej, która wszelako poszerza naszą wiedzę o świecie (tzn. jest syntetyczna, używając jego terminologii). Kant twierdził, że własności świata zewnętrznego postrzegane przez nas nie są od nas niezależne: rzeczywistość postrzegamy przez kategorie naszego umysłu. Geometria dla Kanta była nauką o przestrzeni, a przestrzeń i czas to formy intelektu, które nie należą do świata zewnętrznego. To właśnie jest esencja słynnego "Kopernikańskiego przewrotu w filozofii".

Wiek dziewiętnasty zmienił całkowicie perspektywę na naturę geometrii. Wraz z pojawieniem się systemów geometrii nieeuklidesowych zaczęto kwestionować ów konieczny charakter geometrii euklidesowej, co stanowiąc podstawę propozycji Kanta.

Bertrand Russell, jeden z najśłynniejszych filozofów naszych czasów, współtwórca współczesnej logiki formalnej, z początku próbował uratować propozycję Kanta. Wykorzystał wyniki współczesnych mu matematyków i podzielił geometrię na jakościową i niejakościową (w tej drugiej wykorzystuje się pojęcie odległości). Russell twierdził, że geometria jakościowa stanowi właśnie geometrię aprioryczną w sensie Kanta. Wkrótce potem Russell porzucił próby obrony Kanta, pozostał jednak przy przekonaniu, że geometria jakościowa jest w pewien sposób wyróżniona i ma charakter pierwotny. Pod koniec dwudziestego wieku, w ramach badań formalnologicznych, pojawił się nurt tzw. jakościowego rozumowania przestrzennego (ang. qualitative spatial reasoning – QSR). W ramach tego podejścia, rezygnuje się z pojęcia punktu jako czegoś geometrycznie pierwotnego i zamiast tego używa się pojęcia regionu (gdź, jak się argumentuje, regiony są w pewnym sensie ontologicznie pierwotne: wykonując zadania przestrzenne

w życiu codziennym odnosimy się do regionów, np. ten kubek z herbatą na tym stole, raczej niż do punktów, które są z tego punktu widzenia li tylko tworam matematycznymi).

Z tego samego względu, w ramach QSR podkreśla się wagę pojęć natury jakościowej w geometrii (np. jeden region będący częścią drugiego). Może się to zdać zaskakujące, ale opisane dwa światy nigdy się ze sobą nie spotkały: Russell nie rozwijał swoich poglądów odnośnie natury geometrii w drugiej połowie poprzedniego stulecia, a był to czas, kiedy Tarski opublikował pierwsze ważne artykuły dotyczące formalnologicznej analizy systemów logicznych interpretowanych geometrycznie, co zaowocowało dalszymi badaniami w tym zakresie; natomiast badacze współcześnie działający w ramach QSR są głównie zorientowani na bardziej praktyczne rezultaty i w poszukiwaniu uzasadnienia dla swoich badań nie wychodzą poza odniesienia do Whiteheada czy Leśniewskiego.

Nasz projekt ma ambicję połączyć te dwa światy: chcemy skupić się na filozoficznych motywacjach jakościowych logik przestrzeni w kontekście dzieł Russella oraz przeanalizować z formalnego punktu widzenia pewne systemy tych logik powiązane z tzw. geometrią afiniczną (która była jedną z geometrii wyróżnionych przez Russella jako posiadająca charakter jakościowy). Poglądy Russella na naturę geometrii nie stanowiły jak dotąd obszaru pogłębionych badań. Zamierzamy zbadać koncepcje Russella dotyczące tego, jaka jest natura geometrii zarówno w źródłach, które są mniej lub bardziej powszechnie dostępne, jak i w źródłach archiwalnych, które jak do tej pory nie doczekały się głębszej analizy. Z drugiej strony afiniczne logiki przestrzeni stanowią ważny, acz zaniedbany, obszar badawczy w ramach QSR. W oparciu o nasze wcześniejsze rezultaty, zamierzamy zbadać pokrewne systemy takich logik, szczególnie jeśli idzie o wymiary większe niż 2. Zatem, obie części projektu badawczego dotyczą ważnych obszarów badawczych a ich połączenie, stanowi wartość dodaną: powiązanie analiz filozoficznych z formalnymi.

OD INFORMACJI DO INNOWACJI. ZAPRASZAMY DO BIBLIOTEKI UNIWERSYTECKIEJ!

Joanna Kulińska

Biblioteka Uniwersytecka

Regionalny Ośrodek Informacji Normalizacyjnej i Patentowej

Od informacji do innowacji to hasło cyklu edukacyjnego

przygotowanego i realizowanego w Regionalnym Ośrodku Informacji Normalizacyjnej i Patentowej (ROINP). Kluczowymi założeniami cyklu są:

- upowszechnianie wiedzy z zakresu ochrony własności przemysłowej,
- edukacja w zakresie efektywnego wykorzystywania zasobów informacji patentowej,
- prezentowanie sprawdzonych i stosowanych na świecie

metod, narzędzi, procesów wspierających poszukiwania nowych rozwiązań,

—promowanie innowacyjności i ochrony własności przemysłowej.

Założenia cyklu realizowane są w różnych formach. 27 października 2017 r. odbyło się spotkanie edukacyjne pt. **Narzędzia informacji patentowej oraz strategia prowadzenia badań stanu techniki w patentowych bazach danych**. Informacja patentowa jest wyspecjalizowaną dziedziną informacji naukowo-technicznej. To zarazem najobszerniejszy i najbardziej aktualny zbiór wiedzy technicznej i technologicznej. Wykład o korzyściach z eksploatacji zasobów baz patentowych oraz praktyczne warsztaty efektywnych poszukiwań przeprowadziła Agnieszka Podrazik, ekspertka w zakresie badania stanu techniki w patentowych bazach danych. Uczestnicy warsztatów otrzymali zaświadczenia o udziale oraz materiały informacyjne na temat ochrony własności przemysłowej.

Z kolei 26 stycznia br. odbyło się seminarium edukacyjne pt. **Metodyka TRIZ - droga do innowacyjnych rozwiązań** - partnerskie przedsięwzięcie Regionalnego Ośrodka Informacji Normalizacyjnej i Patentowej oraz Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii UZ.

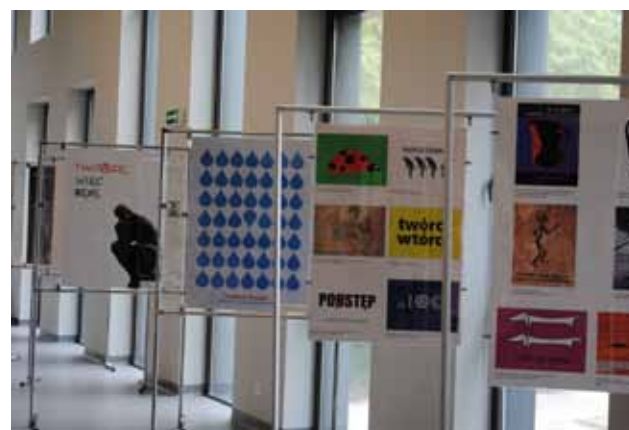
W sali konferencyjnej biblioteki spotkali się naukowcy, dydaktycy, bibliotekarze akademicki oraz przedsiębiorcy zainteresowani innowacyjnością. TRIZ (Teoria Rozwiązywania Innowacyjnych Zadań) jest naukowo opracowaną - sprawdzoną w praktyce i stosowaną z sukcesami przez rozpoznawalne marki - metodyką umożliwiającą tworzenie innowacyjnych rozwiązań. Jej twórcą jest naukowiec i wynalazca Henryk Saulowicz Altszuller. Możliwości wykorzystania TRIZ i korzyści ze stosowania tej metodyki przybliżył - w dynamicznym, inspirującym i arcyciekawym wykładzie - dr Sergey Yatsunenko z firmy Novismo.

W zagadnienia ochrony innowacyjnych rozwiązań wprowadziła słuchaczy Agnieszka Gašiorowska - rzecznik patentowy UZ. Zwróciła uwagę na korzyści, jakie można osiągnąć chroniąc własne, nowe rozwiązania. Natomiast o potencjale infrastruktury badawczej Parku Naukowo-Technologicznego UZ, wachlarzu usług i możliwościach współpracy opowiedział Krzysztof Burda - kierownik ds. marketingu i współpracy z przemysłem.

Uczestnicy seminarium otrzymali zaświadczenia o udziale oraz materiały informacyjne na temat ochrony wynalazków, wzorów użytkowych, znaków towarowych i wzorów przemysłowych. Tematem następnego wydarzenia o charakterze warsztatowym będzie **Design Thinking**, kolejna, sprawdzająca się w praktyce ścieżka tworzenia innowacyjnych rozwiązań.

Inną formą realizacji założeń cyklu edukacyjnego **Od informacji do innowacji** są wystawy. Aktualnie - w przestrzeni I piętra Biblioteki Uniwersyteckiej - można oglądać ekspozycję pt. **Czy „piractwo to buractwo”?** Zaprezentowane prace są dziełami laureatów konkursów organizowanych przez Urząd Patentowy RP. Zapowiedzi wydarzeń organizowanych w ramach cyklu **Od informacji do innowacji** umieszczone są sukcesywnie na stronach internetowych ROINP, BU oraz w komunikatorze NIUZ.

Regionalny Ośrodek Informacji Normalizacyjnej i Patentowej funkcjonuje w strukturze organizacyjnej Biblioteki Uniwersyteckiej. Świadczy usługi w dwóch różnych kontekstach zadaniowych:

OD GÓRY:
METODYKA TRIZ – DROGA DO INNOWACYJNYCH ROZWIĄZAŃ. OTWARCIE
SEMINARIUM. E. ADASZYŃSKA (DYREKTOR BU), K. DĄBROWSKI (DYREKTOR CPTT)

CZY „PIRACTWO TO BURACTWO”? – MIGAWKA Z WYSTAWY

FOT. OD AUTORKI

—jest Ośrodkiem Informacji Patentowej (OIP) zrzeszonym w europejskiej sieci ośrodków informacji patentowej PATLIB. W tym kontekście zadaniowym działa na podstawie umowy zawartej między Urzędem Patentowym RP i Uniwersytetem Zielonogórskim. Oferta OIP adresowana jest do wszystkich osób, firm i instytucji zainteresowanych informacją z zakresu ochrony własności przemysłowej,

—jest Ośrodkiem Informacji Normalizacyjnej. Realizuje zadania określone w umowie między Polskim Komitetem Normalizacyjnym (PKN) i Uniwersytetem Zielonogórskim. Posiada aktualne Świadectwo Stosowania Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI) wydane przez PKN. Wprowadzenie SZBI przez Bibliotekę Uniwersytecką umożliwia studentom i kadrze akademickiej UZ bezpłatny dostęp do treści Polskich Norm (PN) i dokumentów normalizacyjnych (PKN) w wersji elektronicznej na zasadach określonych w umowie z PKN. Szczegółowe informacje o zasobach i usługach oferowanych przez Regionalny Ośrodek Informacji Normalizacyjnej i Patentowej zamieszczone są na stronach internetowych ROINP. Ośrodek jest czynny od poniedziałku do piątku, w godz. 8.00-19.00.